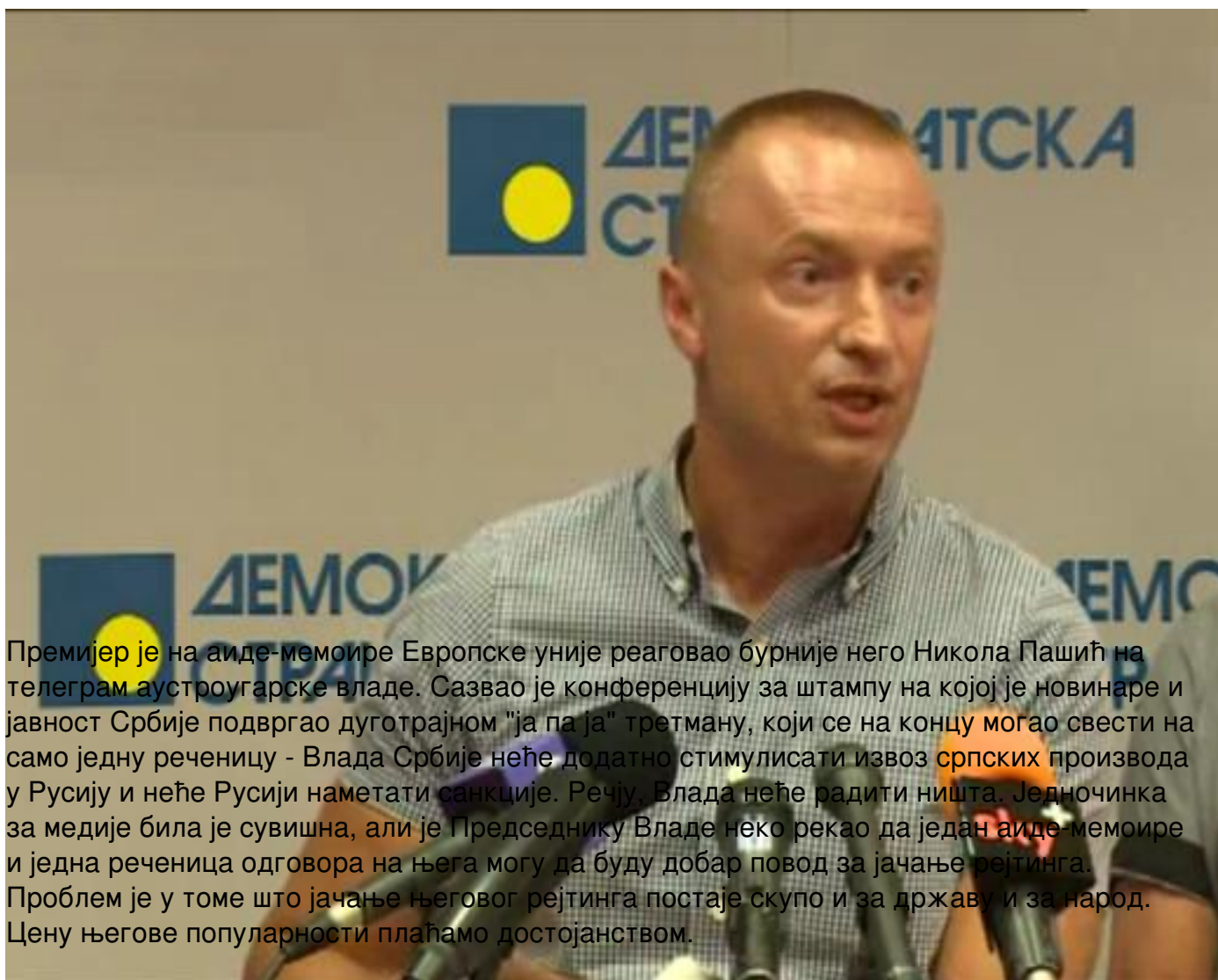

Да није било новинских написа насловљених "Како је Вучић смирио Европу", можда ме конференција за медије премијера Вучића не би ничим изазвала. Као и обично, та мешавина патетике и самохвале заслуживала је само непажњу. Ипак, посматрано заједно с неумереном подршком дела медија, то опет постаје пропагандна акција и довољан разлог да Премијеру поставимо једно важно питање: када ће господин Вучић престати да понижава државу и грађане?

Премијер је на аиде-мемоире Европске уније реаговао бурније него Никола Пашић на телеграм аустроугарске владе. Сазвао је конференцију за штампу на којој је новинаре и јавност Србије подвргао дуготрајном "ја па ја" третману, који се на концу могао свести на само једну реченицу - Влада Србије неће додатно стимулирати извоз српских производа у Русију и неће Русији наметати санкције. Речју, Влада неће радити ништа. Једночинка за медије била је сувишна, али је Председнику Владе неко рекао да један аиде-мемоире и једна реченица одговора на њега могу да буду добар повод за јачање рејтинга. Проблем је у томе што јачање његовог рејтинга постаје скупо и за државу и за народ. Цену његове популарности плаћамо достојанством.

Аиде-мемоире је неформални документ. Обично га размењују дипломатске делегације када једна другој нуде полазну тачку или незваничне предлоге током преговора. Одговарајући званично на незванични документ, господин Вучић је понизио грађане Србије, јер је очигледно рачунао на то да грађани појма немају шта је аиде-мемоире и колико нивоа протокола Премијер сујетом прескаче. Осим што је тиме Европској унији

убедљиво демонстрирао шта мисли о грађанима Србије, он је својим наступом увредио и државу. Јер на аиде-мемоире озбиљна држава не одговара конференцијом за штампу Председника Владе, него чиновник у Министарству спољних послова позове телефоном колегу у Бриселу. Све изнад тога је бесмислено.

Кад је већ хтео да јавно проговори на тему незахвалног положаја наше државе у евро-руском самокажњавању санкцијама и контрасанкцијама, Вучић је, као српски премијер, збиља имао шта да каже. Али није смео.

Прво, Премијер је могао да наше партнере у Европи подсети на то колику је штету наша држава претрпела због санкција, јер они знају понешто о томе. После тако болног и прескупог искуства, Србија заиста никоме не би требало да намеће било какве забране. Политику санкција треба осудити увек и свуда, јер она доноси немерљиву штету обема странама и води ка отвореном сукобу. Ми то знамо. Преживели смо то. Имамо пуно право на такав став.

Друго, господин Вучић је могао да примети да су се санкције ЕУ и контрасанкције Русије нарочито умножиле после трагичног обарања малезијског путничког авиона. Можда је требало дискретно и понизно, како само он то уме, да пита докле је стигла истрага о томе. Могао је да примети да су оптужбе на рачун једне стране биле прегласне, а да су потом потпуно утихнуле. Кад је већ био пред новинарима, Премијер је могао да спомене јавности да су сличне оптужбе већ довеле до рата. Касније се испоставило да су докази били лажни, али било је касно: неистине је животом платило скоро милион грађана једне древне државе. Томе би ваљало додати - а ко би то могао боље од Вучића - и негдашњу оптужбу о сто хиљада лешева на Косову, која се, срећом, показала неистинитом. Ипак, једну земљу је то скупо коштало - више од три хиљаде живота. Зато је Вучић, само да се сетио, требало на прес-конференцији да каже да је Србија веома опрезна када су у питању јасне оптужбе мутних доказа, па није склона да на њих брзоплето реагује. Ваља нас разумети.

Треће, кад је већ био тако храбар и отворен, Вучић је могао да истакне како је Србија била унесрећена не само великом штетом од санкција и бомбардовања (водио је политику која је томе ишла у сусрет, па би умео да образложи), већ и поплавама. Таквој држави, која је пред банкротом и има највећи буџетски дефицит у Европи, сваки долар од извоза пољопривредних производа значи много, неупоредиво више него другим европским државама чији се произвођачи увелико буне због последица политике санкција. Зато је могао да замоли да му неко објасни колико то може бити страшно када би се проценат удела Србије у руском увозу хране повећао са ниских 0,2 одсто на ниских

0,3 одсто. А и то једва.

Међународни односи се превише не оптерећују моралним начелима, а међународно право се на крају сведе на однос снага. То је тако откад је света и века, па од истеривања правде у спољној политици мале државе углавном немају много користи. Вучић је ту лекцију ваљда научио док је изигравао смелог борца против ЕУ и Америке. Баш зато је на својој прес-конференцији лоше одиграо погрешну представу. Европски аиде-мемоире, наиме, није био повод да се још једном безусловно сагласимо с нечим, него управо прилика да Европска унија грађанима Србије покаже разумевање за ситуацију у којој се налазимо и за све што смо преживели. Што због наших промашаја, што због туђих погодака. Уместо што се театрално поклонимо, господин Вучић је требало да тражи мало емпатије. И добио би је. Мање него што је ми имамо за Европу, а више него што Вучић мисли да као народ заслужујемо.

Политика Александра Вучића није добра политика зато што је пред светом покоран, а код куће грађане тера на покорност. Што је тамо ситнији, овде је силнији. А народ то препозна и каже: добар слуга, рђав господар.

Зато је ово била прича о достојанству.

Колико нам га је остало?

И на који начин ту мрву најбоље да употребимо?

(Данас)